

AB

Preventionscentrum Stockholm - Precens

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

Charlotte Skawonius

C

D

E

Till Länsstyrelsen

UTVÄRDERING AV FÖRSTÄRKT
KOMET

Ansökan till Länsstyrelsen om utvecklingsmedel till tidiga insatser 2008

Projektplan för utvärdering av förstärkt Komet för föräldrar

Bakgrund

Preventionscentrum Stockholm – Precens har för sammanlagt 24 månader beviljats bidrag från Länsstyrelsen med 1 200 000 kronor för tidiga insatser för projektet: *Komet behandlande insatser inom socialtjänsten*. Projektet har nu namnet *ffKomet* vilket står för *förstärkt föräldraKomet*. Här ansöks om stöd till utvärdering av projektet med 665 000 kronor.

Sedan våren 2003 bedriver Precens Kometprojektet, vilket först kallades PMT-projektet. i/ffKometprojektet inleddes under 2005. Stadsdelar som ingår i projektet är Kista, Rinkeby, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Bromma, Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm, Enskede-Årsta-Vantör, Älvsjö och Skärholmen. Modellen har utprovats sedan våren 2006. Deltagande stadsdelars synpunkter på programmet har tagits tillvara vid handledningstillfällena och uppföljningsmöten. En manual är utarbetad och en ut-

bildning riktad till flera stadsdelsförvaltningar är påbörjad. För att gå vidare i utvecklingen av insatsen måste den nu utvärderas, därefter kan ställning tas till fortsatt utveckling.

Komet är en etablerad gruppverksamhet för föräldrar som handlar om att förbättra relationen mellan föräldrar och barn genom kommunikationsträning och konflikthantering. Verksamheten riktar sig till föräldrar som upplever problem med barnen och har i två randomiserade utvärderingar visat klara effekter genom mindre bråk och konflikter¹. Samtidigt visar egna erfarenheter och internationell forskning att föräldrar med hög social, ekonomisk eller psykisk belastning inte tillgodogör sig Komet i gruppformat. Denna grupp föräldrar hoppar i högre utsträckning av grupperna eller misslyckas med att genomföra hemuppgifter på rätt sätt. Därför har en förstärkt variant av Komet för föräldrar utvecklats. Där träffas föräldrar i mindre grupper, får individuellt stöd mellan träffarna, har möjlighet att få hembesök av gruppledare samt möjlighet att jobba med egna svårigheter vid sidan av relationen till barnen. Efter två försöksomgångar har den förstärkta varianten tagit form och verkar bättre möta utsatta föräldrars behov. Samtidigt måste det utvärderas i en gedigen studie.

Frågeställning

Huvudfrågeställningen i studien: Ger en förstärkt variant av Komet för föräldrar bättre effekter än traditionell Komet för föräldrar med social, ekonomisk och/eller psykisk belastning?

Design av studien

Utvärderingen kommer att läggas upp som en randomiserad studie där föräldrarna antingen får delta i en förstärkt Komet eller i traditionell Komet. Mätningar kommer att ske innan påbörjad insats, under insatsen, direkt efter insatsen och sex månader efter avslutning.

Deltagare

Föräldrarna rekryteras via stadsdelar som arbetar med Komet. De kommer att informeras om studien och får ge sitt samtycke. För att delta i studien måste föräldrarna ha en bestämd mängd svårigheter som avgörs genom screening (dvs. enkät som handlar om föräldrarnas sociala, ekonomiska och psykiska svårigheter). Dessutom måste barnen visa en viss mängd beteen-

---

¹ Kling, Å., Sundell, K., Melin, L., Forster, M. (2006). *Komet för föräldrar. En randomiserad effektutvärdering av ett föräldraprogram för barns beteendeproblem.* (FoU-rapport 2006:14). Och Hassler, M. & Havbring, L. (2003). *Föräldracirklar - en metod för att utveckla sitt föräldraskap* (FoU-rapport 2003:5).

deproblem. För att få tillräckligt underlag för statistiska analyser krävs totalt ca 100 deltagande familjer.

Datainsamling

Data kommer att samlas in med hjälp av enkäter och telefonintervjuer. Barnens beteendeproblem kommer att mätas med hjälp av en etablerad och normerad enkät (Eybergs beteendinventorium). Föräldrarnas psykiska hälsa kommer att mätas med hjälp av formuläret HADS som mäter nedstämdhet och ångest. Andra psykosociala faktorer som t ex livskvalitet, sömn, stress, alkohol också att mätas i enkätform. Information om närvaro i Komet och genomförande av hemuppgifter kommer att samlas in per telefon.

Planerade analyser av data

Framförallt kommer analyserna av data att handla om en jämförelse av förstärkt Komet med traditionell Komet vad gäller barnens och föräldrarnas beteenden och situation. Sekundära analyser handlar om hur föräldrarna i respektive grupp tillgodogjort sig innehållet i Komet och hur det är relaterat till övriga resultat.

Syften med projektet är att:

- Att utvärdera om en förstärkt variant av Komet för föräldrar ger bättre effekter än traditionell Komet för föräldrar med social, ekonomisk och/eller psykisk belastning.
- Utveckla behandlande sociala insatser på hemmaplan för barn och unga
- Utveckla och förbättra sociala insatser som har forskningsstöd
- Utveckla, fördjupa, förbättra och stärka uppnådd kompetens
- Utveckla modeller för varaktigt stöd och kompetensutveckling till stadsdelsförvaltningarna
- Ytterligare förankra och utveckla uppnådda kunskaper i stadsdelarna

Kostnader

Projektet beräknas kosta en miljon tvåhundra trettio tusen kronor för ett år. Stockholm delfinansierar projektet framför allt i form av arbetstid inom Socialtjänstförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Socialtjänstförvaltningen ansöker hos Länsstyrelsen om *utvecklingsmedel för tidiga och behandlande insatser* med 665 000 kronor för andra halvåret 2007 och första halvåret 2008. Eventuellt kommer vissa kompletteringar av ansökan att ske.

ABCDE

SID 4 (4)

Peter Carlsten
chef Precens

Charlotte Skawonius
projektledare